

Naslovna > Aktualno > Ilok, biser na Dunavu, najteže pogođen "bijelom kugom"

[Aktualno](#) [Destinacija](#)

Ilok, biser na Dunavu, najteže pogođen "bijelom kugom"

Objavio **Ivan Matić** 30. listopada 2025.

👁️ 16 💬 0

Foto: Ivan Ripić i arhiva TZGI

Radi impozantnih starih zidina nekadašnje tvrđave, koja se nalazi uz Dunav, mještani Iloka desetljećima unazad svoj grad nazivaju "Dubrovnikom na istoku". Kada govore o svom gradu Iločani redovito govore o bogatom i plodnom vinogorju, moćnom Dunavu, brežuljcima Fruške gore, blizini auto ceste ali i velikih gradova u susjednoj Srbiji – Novog Sada i Beograda. Često su govorili kako se nalaze na idealnoj geografskoj poziciji koja im osigurava siguran i značajan razvoj.

Međutim, umjesto toga Ilok proteklih 30-ak godina doživljava sasvim drugačiju sudbinu. Od grada bogatog vinarijama i raznim gospodarskim subjektima došlo se do grada koji je poluprazan jer je na tisuće Iločana odlučilo krenuti trbuhom za kruhom u druge dijelove Hrvatske ili u inozemstvo. Svoj dio u cijeloj toj situaciji napravio je i Domovinski rat jer se poslije mirne reintegracije dio prognanih Iločana nije nikada vratio u svoj grad dok je opet dio mještana srpske nacionalnosti odlučio se odseliti. Niti to nije bio kraj jer je s ulaskom Hrvatske u Europsku uniju, 1. srpnja 2013. godine, građanima Hrvatske omogućeno da mogu otići u neku od država zapadne Europe raditi što je iskoristilo na stotine mještana ovog lijepog grada.

Foto: Ivan Ripić

Rezultat svega toga je da je Ilok danas poluprazan grad s daljom upitnom budućnosti ako se nešto ubrzo ne promijeni. Vidi se to na svakom koraku u Iloku gdje su vidljive prazne kuće, niz praznih lokala kao i prazne gradske ulice. Više nego poluprazna je i Osnovna škola Julija Benešića kao i Srednja škola Ilok što se sve u konačnici reflektira na dalji život ovog grada. Posljedice „bijele kuge“ još bolje su vidljive u iločkim prigradskim naseljima Bapska, Mohovo i Šarengrad. U Mohovu danas manje od 200 stanovnika, a nešto više ih je u Šarengradu. To naselje je prije desetak godina ugasilo i nogometni klub jer nisu imali više igrača. Bapska je jedino iločko naselje koje se nalazi mimo državne ceste i samim tim su zabačeni. Do ulaska Hrvatske u EU bio je otvoren malogranični prijelaz Bapska – Berkasovo (Srbija) što je omogućavalo mještanima da za par minuta budu u Šidu i tamo obave potrebnu kupovinu. S ulaskom Hrvatske u EU taj prijelaz je zatvoren što je dodatno otežalo svakodnevni život mještana. Spomenuta iločka prigradska naselja su gotovo prazna, a mještani kada govore o njima kažu i zaboravljena. Mladi su otišli i u obiteljskim kućama su ostali najvećim dijelom stari ljudi. To je slika Iloka i okolice danas.

U takvim uvjetima teško je očekivati da se može razvijati gospodarstvo koje danas nije niti slika iločkog gospodarstva nekad. Dobar dio gospodarstva Iloka i okolice svodi se na vinogorja i vinograde koje je nadaleko poznato ne samo u Hrvatskoj nego i šire. Naime, na krunidbi kraljice Elizabete 1953. godine otišlo je 11.000 butelja traminca iz 1947. godine i u manjim količinama zelenog silvanca koji se više ne proizvodi u Iloku. I to govori o kvaliteti i prepoznatljivosti iločkih vina koja su među najnagrađenijim u cijeloj Hrvatskoj.

Foto: Branimir Bradarić

I službeni podaci o broju stanovnika potvrđuju današnju sliku Iloka. Prema popisu stanovnika Grad Ilok, što obuhvaća samo naselje Ilok i pripadajuća naselja, je 1971. godine imao 10.449 stanovnika što je i najveći broj stanovnika koji je Ilok ikada imao. Od te godine taj broj se kontinuirano smanjuje. Početak Domovinskog rata, 1991. godine, Grad Ilok je prema službenim podacima imao 9.748 stanovnika da bi ta brojka 2021. godine 5.045 stanovnika. Sami mještani kažu kako je ta brojka i manja ali je i ovakva strašna jer je Ilok u 30 godina izgubio 50 posto stanovništva!!! Isto se vidi i po službenim brojkama u samom naselju Ilok, bez pripadajućih naselja. Naselje Ilok je 1971. godine imalo 6.683 stanovnika što je i najveći broj stanovnika da bi 2021. godine ta brojka pala na 3.842 stanovnika.

U središtu Iloka smo susreli Mariju (68) koja od rođenja, s izuzetkom progonstva, živi u Iloku. Prisjetila se nekadašnjeg života i kako je Ilok rasta i razvijao se, a kaže i kako dobro vidi u kom smjeru Ilok ide danas.

„NISAM MOGLA NI ZAMISLITI DA ĆE ILOK DANAS OVAKO IZGLEDATI. MOJA SU DJECA OTIŠLA I BOJIM SE DA SE VIŠE NIKAD OVDJE NEĆE VRATITI. ISTO SE ODNOSI I NA DRUGE KOJE POZNAM. A I ZAŠTO BI SE VRATILI? OVDJE VIŠE NEMA POSLA, A BOJIM SE NITI NADE. OSTALI SMO MI STARIJI KOJI SE NADAMO I ČEKAMO DA ĆE SE NEŠTO PROMIJENITI ALI TEŠKO JE U TO VJEROVATI“, KAŽE MARIJA.

Kao glavne probleme vidi uništeno gospodarstvo, nedostatak kvalitetnog posla, prometnu izoliranost...

„TO SU SAMO NEKI OD PROBLEMA ALI NJIH JE PUNO VIŠE. PROBLEM JE ŠTO SE ONI NE RJEŠAVAJU. GRADSKA UPRAVA NEMA NI SNAGE NI SREDSTAVA DA NEŠTO NAPRAVI, A PREMA SIGNALIMA I KORACIMA IZ ZAGREBA ČINI SE DA NITI DRŽAVU NIJE PREVIŠE BRIGA. ŽALOSNO, JER JE ILOK PRELIJEP GRAD“, KAŽE NAM MARIJA.

Mještani Iloka s kojima smo razgovarali smatraju kako je najveća prilika za podizanje Iloka i okolice propuštena odmah poslije mirne reintegracije kada je država mogla utjecati na puno toga jer tada još nije bila provedena privatizacija.

„TADA JE DRŽAVA TVRTKAMA KOJE JOŠ BILE DRŽAVNE MOGLA NALOŽITI DA OTVORE SVOJE POGONE U ILOKU, VUKOVARU I DRUGIM GRADOVIMA KOJA SU DEMOGRAFSKI I TADA BILA UGROŽENA. TO BI ZNAČILO SIGURAN POSAO, SOLIDNE PLAĆE ŠTO BI DOVELO DO OTVARANJA NOVIH PROIZVODNIH POGONA I VJEROJATNO JE DA BI DIO LJUDI SIGURNO OSTAO. DANAS KADA JE SVE PRIVATNO VIŠE SE NIŠTA NE MOŽE NAPRAVITI, A NEKE DEMOGRAFSKE MJERE DRŽAVE NIKAKO DA ZAŽIVE“, KAŽE NAM MIROSLAV (69) IZ ILOKA.

Foto: TZ Ilok

Govoreći o Iloku danas pita se i kako je moguće da samo u Hrvatskoj pogranična područja, poput Iloka, su zaboravljena.

„PUTOVAO SAM TIJEKOM ŽIVOTA I UVIJEK SU POGRANIČNA PODRUČJA PUNA ŽIVOTA. MI GRANIČIMO SA SRBIJOM, MI SMO U EU, A ONI NISU I BILO BI NORMALNO DA SE TO ISKORISTI. MISLIO SAM DA ĆE S ULASKOM HRVATSKE U EU ILOK I OKOLICA PROCVJETATI, DA ĆE OVDJE RAZNE HRVATSKE TVRTKE, KOJE ŽELE PRODAVATI SVOJE PROIZVODE U SRBIJI, OTVORITI UREDE I SKLADIŠTA, KAO I DA ĆE SRPSKE TVRTKE KOJE ŽELE POSLOVATI U HRVATSKOJ OVDJE OTVORITI SVOJE UREDE. DVANAEST GODINA KASNIJE GOTOVO DA SE NIŠTA OD TOGA NIJE DOGODILO I TO ME BOLI“, KAŽE MIROSLAV.

Najveća novost u Iloku tijekom posljednjih nekoliko godina je pojava da srpski državljani masovno dolaze u kupovinu. Nekada su Iločani odlazili u Srbiju u kupovinu, gdje su kupovali čak i kruh i mlijeko, a danas građani Srbije, najvećim dijelom oni iz pograničnih područja dolaze u Ilok i Hrvatsku u kupovinu.

Isto tako unatoč ne baš svijetlim prognozama neki poslovni ljudi razmišljaju drugačije. Tako tijekom posljednjih godinu – dvije svjedočimo otvaranju novih vinarija, obnovi hotela, a u tijeku je i izgradnja još jednog hotela s vinarijom i kušaonom. Kako tiho kažu Iločani – možda još nije kasno za Ilok.

AUTOR: Nikolina Bradarić

TEKST JE OBJAVLJEN UZ FINACIJSKU POTPORU AGENCIJE ZA ELEKTRONIČKE MEDIJE IZ PROGRAMA ZA POTICANJE NOVINARSKO IZVRSNOSTI